

[Erhard Jakobsen.]

terne har stillet, fik til punkt og prikke den modtagelse, vi havde ventet, men det forhindrer os ikke i at fortsætte stædigt og uforsagt i samme tone. Den gav, som vi havde ventet det, en lang række partier lejlighed til at gentage nøjagtig, hvad de har sagt hundrede gange før, nøjagtig det samme syn på arbejdsløshed. Hver har kørt sit partiprogram frem og sagt: bare man gør, som vi vil, så afskaffer man arbejdsløsheden.

Hvis nogen gider høre på det, så for min skyld ingen alarm. Centrum-demokraterne har for længst over for offentligheden gjort deres syn på arbejdsløsheden i relation til valutakrisen for Danmarks vedkommende op: vi kan ikke pille ved arbejdsløsheden uden at forøge valutaunderskuddet. Vi kan ikke formindske underskuddet på valutabalancen, hvad vi gerne skulle, uden at forøge arbejdsløsheden. Hr. Ellemann-Jensen læste adskillige punkter fra 1. delens visdom ved undervisning i nationaløkonomi op, men det er jo det, der gælder, alt andet lige, og da alt andet aldrig er lige, så gælder det altså ikke.

Dernæst er det fuldstændig unyttigt at sige det. Alle de forhold, der bestemmer omkostningsniveauet, ligger stort set i kredse, som vi ikke har indflydelse på. Jeg tror nok, vi har fået lidt anskuelsesundervisning i det. Hvor meget kan vi bestemme rundt omkring? Altså alle disse ting, som er sagt tusind gange før, må man gerne køre videre med, men vi ønskede at bryde med det ved at tage til efterretning, hvad en række kloge folk i erhvervene siger. Hvad siger hr. Bonde Nielsen på B & W? Han siger: lad os fordele det arbejde, der bliver! Hvad siger murerens formand, hr. Hans Jensen? Han siger: lad os fordele arbejdet mellem medlemmerne! Hvad sagde bryggeriarbejderne? De ikke bare sagde det, men de gjorde det. De københavnske bryggeriarbejdere skaffede adskillige hundrede af deres kolleger beskæftigelse ved at stryge én arbejdsdag og tage understøttelsen den dag i stedet for.

Ja men det er bare enkelt, det, vi siger. Vi siger: lad os dog tage til efterretning, at vi ikke kommer tilbage til fuld beskæftigelse i det gamle omfang med det store antal timer. Derfor siger vi: i stedet for at lade 10 pct. af arbejdsstyrken gå arbejdsløs hele året, så lad dog hele arbejdsstyrken nedsætte sin arbejdstid med 10 pct., og lad så den understøttelse, som de 10 pct. før har fået, tilflyde de andre som en

kompensation. Vores ønske er ikke slet og ret en arbejdstidsnedsættelse fra 40 timer til 36 timer eller et andet tal og at lade erhvervslivet betale. Det er fuldstændig rigtigt, som en liberal talsmand vil sige, at vi så forøger arbejdsløsheden, for så forøger vi omkostningerne. Vi tænker os ikke erhvervslivets omkostninger forøget. Det er en ufravigelig betingelse for, at dette kan have en chance for at lykkes.

Vi kan da naturligvis også pege på en masse småting, hvorved man kan skabe mere beskæftigelse. Jeg vil tro, at vi kan skaffe 20.000 mennesker mere beskæftigelse, uden at vi fuldstændig ødelægger vores valutasituation, men kommer vi væsentligt derover, så får vi så store valutariske besværligheder, at vi må holde op med at sætte mere arbejde i gang. Det har vi set før, vi så det i forbindelse med septemnerforliget og konsekvenserne deraf, det kan man lige så godt erkende.

Man må da også erkende, at erhvervslivet selvfølgelig må foretage omlægninger, og at vi alle må foretage omlægninger. Hvor er den service henne, vi havde for bare 5-6 år siden? Man kunne få aviser bragt, man kunne få brød bragt, man kunne få mælk bragt, man kunne få andre varer bragt. Det er i store dele af landet fuldstændig forbi i dag. Det er noget, man ikke kan, for de mennesker, der ville være parat til at gøre det, må ikke gå for en løn, som det kan betale sig at yde dem, hvis den slags service overhovedet skal udføres. Hvordan er det med det offentlige? Hvordan er det med postvæsenet? Med lidt held kan et brev, der er lagt i postkassen i Århus 5 minutter for sent, nå til København 2 dage senere. Det svarer til en postgang som den, vi havde på H. C. Andersens tid. Den offentlige sektor har mange eksempler på, at vi faktisk sjofler folk med hensyn til service, men den private har nok endnu flere. Såvel for benzinstationer som for mange, mange andre serviceorganer gælder det, at der er en service, som ligger langt under, hvad vi havde før i tiden, hvor vi var mindre velhavende, end vi er nu.

Alt det mener vi nok der er grund til at gøre noget ved. Men det umiddelbare, som vi har ønsket at regeringen skulle tage sig af, er hos arbejdsmarkedets organisationer at søge at støtte de kræfter, der både hos arbejdere og arbejdsgivere arbejder på, at man laver solidaritet om den beskæftigelse, som det er muligt at fremskaffe. Ingen drømmer om, at det er lige nøjagtig den produktion, vi har i dag. Naturligvis